

מקור המאמר בזהר פרשת תוריע דף טב ע"ב - מג ע"א
הולדת האדם

אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ. (ויקרא יב) תַּנִּינֶנּוּ, אִשָּׁה מִזְרַעַת תְּחִלָּה יוֹלֶדֶת זָכָר. רַבִּי אַחָא אָמַר, הָא תַּנִּינֶנּוּ, דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא גִזַּר עַל הַהִיא טְפָה, אִי אִיהוּ דְּכַר אִי אִיהִי נּוֹקְבָא, וְאֵת אִמְרַת אִשָּׁה מִזְרַעַת תְּחִלָּה יוֹלֶדֶת זָכָר. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי קְדֻשָּׁא בְרִיךְ הוּא אֲבַחִין בֵּין טְפָה דְּדְכוּרָא וּבֵין טְפָה דְּנוֹקְבָא, וּבְגִין דְּאֲבַחִין לִיהּ, גִּזַּר עָלֶיהּ, אִי לְהוּי דְּכַר אוּ נּוֹקְבָא.

אָמַר רַבִּי אַחָא, וְיִלְדָה זָכָר, וְכִי כִּיּוֹן דְּמִזְרַעַת יוֹלֶדֶת, דְּכַתִּיב, וְיִלְדָה (אֵלָא), הֵאִי קָרָא הָכִי מִיבְעִי לִיהּ, אִשָּׁה כִּי תִהַר וְיִלְדָה זָכָר. (ס"א תּוֹרִיעַ וְיִהְיֶה זָכָר) מֵהוּ, כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אֵתְתָא, מִן יוֹמָא דְּאִתְעַבְרַת עַד יוֹמָא דְּיוֹלֶדֶת לִית לָהּ בְּפוּמָא, אֵלָא יְלִידוּ דִּילָהּ אִי לְהוּי דְּכַר, וְעַל דָּא, אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.

אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ. רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח, (תהלים קד) מֵה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ יי'. כַּמָּה סְגִיָּאִין עוֹבְדוּהִי דְּמַלְכָּא קוּדְשָׁא בְּעֵלְמָא, מִתַּל לְבַר נֶשׁ דְּנַטִּיל

אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ. שְׁנִינּוּ, אִשָּׁה מִזְרַעַת תְּחִלָּה, יוֹלֶדֶת זָכָר. רַבִּי אַחָא אָמַר, הִרִי שְׁנִינּוּ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא גִזַּר עַל הַטְּפָה הַהִיא אִם הִיא זָכָר אִם הִיא נְקֻבָּה, וְאֵתְתָא אִשָּׁה מִזְרַעַת תְּחִלָּה יוֹלֶדֶת זָכָר? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְבַחֵין בֵּין טְפָה שֶׁל זָכָר וּבֵין טְפָה שֶׁל נְקֻבָּה, וּמְשׁוּם שְׁמְבַחֵין בָּהּ, גִּזַּר עָלֶיהָ אִם תִּהְיֶה זָכָר אוּ נְקֻבָּה.

אָמַר רַבִּי אַחָא, וְיִלְדָה זָכָר - וְכִי כִּיּוֹן שְׁמִזְרַעַת יוֹלֶדֶת, שְׁכַתּוּב וְיִלְדָה? (אֵלָא) הַפְּסוּק הַזֶּה כִּף הָיָה צָרִיךְ לְהִיּוֹת: אִשָּׁה כִּי תִהַר וְיִלְדָה זָכָר. (תּוֹרִיעַ וְיִהְיֶה זָכָר) מֵה זֶה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה? אָמַר רַבִּי יוֹסִי, אִשָּׁה מִיּוֹם שְׁמִתְעַבְרַת עַד הַיּוֹם שְׁמוּלִידָה, אִין לָהּ בְּפִיָּה אֵלָא הַיְלוּד שְׁלָהּ אִם יִהְיֶה זָכָר, וְעַל כֵּן - אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִלְדָה זָכָר.

אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ. רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח, מֵה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךָ ה', כַּמָּה רַבִּים מַעֲשֵׂי הַמַּלְךְ הַקְדוּשׁ בְּעוֹלָם. מְשָׁל לְאָדָם שְׁלֶקַח בִּידוּ

בִּידוּהֵי כִמָּה (דף מ"ג ע"א) מִקְטוּרֵינִי בַחֲדָא, וְזָרַע לֹון
 בְּזִמְנָא חֲדָא, וְלִבְתַּר נָפִיק כָּל חַד וְחַד בְּלַחֲדוּי.
 כִּף קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבִיד עוֹבְדוּהֵי בְּחִכְמָה,
 וּבְחִכְמָה נָטִיל כִּלְא בַחֲדָא וְזָרַע לֹון, וְלִבְתַּר נָפְקוּ
 כָּל חַד וְחַד בְּזִמְנֵיהּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים
 קד) כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָה רַבּוּ מַעֲשֵׂיךְ יְיָ, כִּמָּה סְגִיאוֹן
 אֵינוֹן עוֹבְדוּהֵי דְמַלְכָּא קִדְיִשָׁא, וְכִלְהוֹן
 סְתִימִין בְּחִכְמָה, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב כָּלֵם בְּחִכְמָה
 עֲשִׂיתָ. כִּלְהוֹן בְּחִכְמָה כִּלְיָן, וְלֹא נָפְקוּ לְבַר אֲלָא
 בְּשִׁבְלִין יְדִיעוֹן, לְגַבֵּי בֵינָה. וּמִתַּמָּן, אֶתְעֵבִידוּ כִלְא
 וְאֶתְתַּקְּנוּ, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי כד) וּבְתַבּוּנָה
 יִתְכּוֹנֵן. וְעַל דָּא כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ, כִּבְיָנָה.

מְלֵאָה הָאָרֶץ, הָאָרֶץ: דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, דְּמִתַּמָּן
 אֶתְמַלְיָא מִכְּלָא, כִּמָּה דֵּאֵת אָמַר (קהלת
 א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְגו'. קִנְיֵיךְ. דְּהִיא
 אֶפִּיקַת לֹון לְבְתַר, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) אֱלֹהָ
 תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם.
 בְּגִינֵי כִף מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיֵיךְ.
 (בראשית ב) אֱלֹהָ תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם, בְּה' בְּרָאָם.

כִּמָּה זָרְעִים יַחַד, וְזָרַע אוֹתָם
 בְּפַעַם אַחַת, וְאַחַר כִּף יוֹצֵא
 כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבִדּוֹ. כִּף
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲשָׂה
 מַעֲשָׂיו בְּחִכְמָה, וּבְחִכְמָה נָטִיל
 הַכֹּל יַחַד וְזָרַע אוֹתָם, וְאַחַר
 כִּף יוֹצֵאוּ כָּל אֶחָד וְאֶחָד
 בְּזִמְנּוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב (תהלים קד)
 כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָה רַבּוּ
 מַעֲשֵׂיךְ ה', כִּמָּה רַבִּים
 מַעֲשֵׂי הַמַּלְאָךְ הַקְּדוֹשׁ, וְכָלֵם
 סְתוּמִים בְּחִכְמָה. זֶהוּ
 שְׁכַתוּב כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ.
 כָּלֵם כִּלְוִלִים בְּחִכְמָה, וְלֹא
 יוֹצֵאִים הַחוּצָה אֲלָא
 בְּשִׁבְלִים יְדוּעִים כִּלְפֵי
 הַבֵּינָה, וּמִשָּׁם נַעֲשִׂים הַכֹּל
 וְנִתְתַּקְּנִים. זֶהוּ שְׁכַתוּב (משלי
 כד) וּבְתַבּוּנָה יִתְכּוֹנֵן, וְעַל זֶה
 - כָּלֵם בְּחִכְמָה עֲשִׂיתָ,
 כִּבְיָנָה.

מְלֵאָה הָאָרֶץ. הָאָרֶץ - זו
 כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁמִשָּׁם הַכֹּל
 מִתְמַלָּא, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (קהלת א)
 כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם
 וְגו'. קִנְיֵיךְ - שְׁהִיא מוֹצִיָּאָה
 אוֹתָם אַחַר כִּף. זֶהוּ שְׁכַתוּב
 מְשׁוּם כִּף, מְלֵאָה הָאָרֶץ קִנְיֵיךְ.

בֹּא רֵאָה, בְּשַׁעַת שְׂאֵדָם בֹּא
 לְהִתְקַדֵּשׁ לְהַזְדַּוֵּג בְּנִקְבָּתוֹ
 (בְּכֹוֹנָה) בְּרִצּוֹן קְדוֹשׁ שְׁלוֹ,
 מִתְעוֹרְרֵת עָלָיו רוּחַ (אֲחֵרֵת)
 קְדוֹשָׁה, כְּלוּלָה זְכָר וּנְקֵבָה,
 וְרוּמֵז הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְשָׁלִיחַ אֶחָד הַמְּמַנֶּה עַל
 הַרְיוֹנוֹת בְּנֵי הָאָדָם, וּמְפַקֵּד
 בְּיָדוֹ אוֹתָהּ הַרוּחַ, וּמוֹדִיעַ
 לוֹ לְאִיזָה מְקוֹם יִפְקֹד אוֹתוֹ.
 זֶהוּ שְׁכָתוֹב (אִיּוֹב ג) וְהַלִּילָה
 אָמַר הָרָה גִּבֹּר. הַלִּילָה
 אָמַר לְאוֹתוֹ מְמַנֶּה: הָרָה
 גִּבֹּר מְפִלוֹנִי. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מְפַקֵּד לוֹ, אֶת אוֹתָהּ
 הַרוּחַ, כָּל מָה שֶׁמְפַקֵּד,
 וְהֵנָּה פִּרְשׁוּהָ.

אֲזִי יוֹרְדַת רוּחַ, וְצֻלָּם אֶחָד
 עֲמָה, אוֹתוֹ שְׁעוֹמֵד בְּדִיוֹקְנוֹ
 לְמַעְלָה, בְּאוֹתוֹ צֻלָּם נִבְרָא
 (הַתְּגַדֵּל), בְּאוֹתוֹ צֻלָּם הוֹלֵךְ
 בְּעוֹלָם הַזֶּה. זֶהוּ שְׁכָתוֹב
 (תְּהִלִּים לט) אֶךְ בְּצֻלָּם יִתְהַלֵּךְ
 אִישׁ. בְּעוֹד שֶׁהַצֻּלָּם הַזֶּה
 נִמְצָא עִם הָאָדָם, בְּצֻלָּם שְׁלוֹ
 עוֹמֵד בְּעוֹלָם הַזֶּה,
 שְׁמֵת־חֲבָרִים כְּאֶחָד (נִמְצָא עִמוֹ
 אָדָם עוֹמֵד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּשְׁנַיִם הֵם

שְׁמֵת־חֲבָרִים כְּאֶחָד) הוּא עוֹמֵד בְּעוֹלָם הַבָּא, וּשְׁנַיִם הֵם שְׁמֵת־חֲבָרִים יַחַד. וְשִׁלְמָה הַמְּלֹךְ מְזַהֵר אֶת
 בְּנֵי הָאָדָם וְאוֹמֵר, (שִׁיר ב) עַד שִׁיפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצֻּלָּלִים, שְׁנַיִם.

תָּא חַי, בְּשַׁעַתָּא דְּבַר נָשׁ אֲתִי לְאַתְקַדְשָׁא
 לְאַזְדַּוּגָא בְּנוֹקְבִיָּה, (בְּכֹוֹנָה) בְּרַעוּתָא קְדִישָׁא
 דִּילֵיהּ, אֲתַעַר עָלֵיהּ רוּחָא (אֲחֵרָא) קְדִישָׁא, כְּלִיל
 דְּכַר וְנוֹקְבָא. וְרַמְיז קְדִישָׁא בְּרִיךְ הוּא לְחַד שְׁלוּחָא
 מְמַנָּא עַל עֲדוּיֵיהוֹן דְּבְנֵי נְשָׂא, וּמְנִי בִידֵיהּ הֵהוּא
 רוּחָא, וְאוֹדַע לֵיהּ, לְאֵן אֲתַר יִפְקוֹד לֵיהּ. הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב, (אִיּוֹב ג) וְהַלִּילָה אָמַר הוֹרָה גִּבֹּר. הַלִּילָה
 אָמַר, לְהֵהוּא מְמַנָּא, הוֹרָה גִּבֹּר מְפִלְגִיָּא, וְקוֹדֵשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲפַקֵּד לֵיהּ, לְהֵהוּא רוּחָא, כָּל מָה
 דְּאֲפַקֵּד, וְהָא אוֹקְמוּהָ.

כְּדִין רוּחָא נְחֵתָא, וְחַד צוּלְמָא עֲמִיָּה, הֵהוּא
 דְּקָאִים בְּדִיוֹקְנֵיהּ לְעִילָא, בְּהֵהוּא צוּלְמָא
 אֲתַבְרִי (ס"א אֲתַרְבִּי), בְּהֵהוּא צוּלְמָא אֲזִיל בְּהֵאִי
 עֲלָמָא. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים טז) אֶךְ בְּצֻלָּם
 יִתְהַלֵּךְ אִישׁ. בְּעוֹד דְּהֵאִי צוּלְמָא אֲשַׁתְּכַח עֲמִיָּה
 דְּבַר נָשׁ, בְּצוּלְמָא דִּילֵיהּ קָאִים בְּהֵאִי עֲלָמָא,
 דְּמִתְחַבְרָאן כְּחֵדָא (ס"א אֲשַׁתְּכַח עֲמִיָּה בְּרֵ נָשׁ קָאִים בְּהֵאִי עֲלָמָא
 וְתַרְיֵן אִינּוֹן דְּמִתְחַבְרָן כְּחֵדָא), וְשִׁלְמָה מְלָכָא אֲזַהַר לְבְנֵי
 נְשָׂא וְאוֹמֵר, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) עַד שִׁיפּוּחַ הַיּוֹם וְנָסוּ
 הַצֻּלָּלִים, תִּרִי.